

GIBAF: CINC ANYS D'EXPERIÈNCIES D'APRENENTATGE-SERVEI

Simon J, Benedí C, Blanché C, Bosch M & AM Rovira
 Grup d'innovació en Botànica Aplicada a les Ciències Farmacèutiques.
 Facultat de Farmàcia. Universitat de Barcelona

8na. Trobada Professorat de Ciències de la Salut
 Barcelona, febrer 2015

GIBAF

cinc anys d'experiències d'aprenentatge-servei?

On són els límits de l'aprenentatge-servei?

Condicions de l'ApS

1. Correspon a una acció formativa programada i ben estructurada? ✓
2. Implica un aprenentatge avaluable? ✓
3. Es fa un "servei" a la comunitat ??? ?

Proposta educativa

Retorn a la societat

Compromís cívic

Educació per a la ciutadania

Servei a la comunitat

Responsabilitat social

CONTEXT ApS...

en grups nombrosos de 1er curs del Grau de Farmàcia de l'assignatura de Botànica farmacèutica

CONTEXT ApS...
... amb coneixements (sovint) molt deficients de la disciplina Botànica

CONTEXT ApS...
en assignatures molt descriptives i amb percepció de la seva utilitat professional poc evident a 1er.

Presentem un seguit d'experiències -que podríem anomenar híbrides- dins aquests límits abans exposats, tot ressaltant el seu gran poder formatiu com a aprenentatge significatiu indissociable d'una adquisició activa de valors i, en definitiva, la seva aportació a una aproximació a l'aprenentatge-servei en el sentit més ampli del terme

I quines són aquestes experiències d'ApS?

Assignatura: Botànica farmacèutica (troncal, 1er curs)

- Competències específiques:
 - Terminologia botànica
 - Organografia descriptiva
- Competències transversals:
 - Cerca d'informació
 - Expressió escrita

... en destacarem 3 (+ 1 de propina) totes elles emmarcades dins de projectes d'innovació docent del PMID-UB

III Congreso Internacional de Educación Superior en Ciencias Farmacéuticas
Del 8 al 11 de Junio de 2010

GIBAF 2009-2008

UNA EXPERIENCIA MÁS ALLÁ DE LA EVALUACIÓN CONTINUADA: PASEO VIRTUAL POR EL JARDÍN MEDIEVAL DE PLANTAS MEDICINALES DEL MONASTERIO DE PEDRALBES

Rovira, A., Benedí, C., Blanché, C., Bosch, M. Castellano, A. & Simon, J.

FACULTAT DE FARMÀCIA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

<http://gibaf.org> Twitter: @simonjoan2

RESULTATS d' APRENTATGE: georeferenciació amb Google Earth

Jardi medieval de plantes medicinals del Museu-Monestir de Pedralbes

RESULTATS d' APRENENTATGE: redacció de documents web a Google Sites

l de plantes medicinals del Museu-Monestir de
Hypericum perforatum L. - Herba de Sant Joan
 (Família: *Hypericaceae*, també trobada a la família *Celastraceae*)

1. Sinònims
Hypericum viridiflorum Lam.

2. Noms populars
 Català: herba de Sant Joan, o herba de esp.
 Castellà: Herba de San Juan.
 Italià: Erba di San Giovanni.

3. Descripció botànica
 Planta herbàcia, perenne, glabra. Arrel anatomorfa, amb branques estriades i glàndules negres. Tiges herboses, erectes i subterrestres. Fulles lanceolades, oposades, comadris, ovades i a vegades mucronades, marge sencer, elevat i amb pigment variatícol que són glàndules gires d'oli essencial. Bràctees sense glàndules negres. Les inflorescències són un corimbo. Flors pentàmeras, discades i estrobilades, hermafrodites i dispòsides formant espines diclostemes mudades en una partícula terminal i amb pèpals asimètrics, amb glàndules negres ovomagnífiques a l'antera. Capítol més petit que el pèpal. El fruit és una càpsula, estretament ovada, verrucosa i amb variacions. Androceu compost d'èstams molt nombrosos i petits, inclosos amb filaments i anteres grans; amb un puntet negre, amb pontil amb tres costes. Gineceu amb carpels subobtusívols negres (1,2,3).

4. Dir
 DRB
 DUBI
 DUBI

8. Bibliografia
 1. <http://doi.org/10.1007/978-94-007-1512-6>
 2. <http://www.farmacologia.com>
 3. <http://www.farmacologia.com>
 4. <http://www.farmacologia.com>
 5. <http://www.farmacologia.com>
 6. <http://www.farmacologia.com>
 7. <http://www.farmacologia.com>
 8. <http://www.farmacologia.com>
 9. <http://www.farmacologia.com>
 10. <http://www.farmacologia.com>
 11. <http://www.farmacologia.com>

9. Auteurs de la fitxa: Blanca Grases i Marta Masó

Informació estandaritzada i contrastable de 50 espècies de plantes medicinals

RESULTATS d' APRENENTATGE: difusió a través de la Viquipèdia

Monestir de Pedrabes

El jardí Medieval de plantes medicinals
 D'acord amb les tradicions monàstiques, en el claustre dels monestirs es cultiven diverses plantes medicinals i allí ho degueren fer les monges del Monestir. Com a complement a l'exposició "Plantes, remeis i apotecaris", organitzada l'any 2007 pel Museu-Monestir de Pedrabes, es va impulsar la creació d'un jardí medicinal medieval amb una cinquantena de plantes amb propietats remeieres segons el coneixement medieval. Recentment, en el marc d'un projecte de treball per a l'assignatura de Botànica, s'ha desenvolupat un jardí medicinal medieval a partir del treball d'un grup d'estudiants assessorats per professors de Botànica de la Facultat.

RESULTATS d' APRENENTATGE: presentació pública

28-V-2009

SERVEI:

- Ajuntament de Barcelona
- Visitants del Monestir
- Públic en general

EDUS FARM **LA LAGUNA JUN 2012** IV CONGRESO INTERNACIONAL DE EDUCACIÓN SUPERIOR EN FARMACIAS FARMACÉUTICAS

2009-2010
 2010-2011
 2011-2012

28, 29 y 30 JUNIO

Píldoras de información en formato vídeo como tarea docente: el canal de Youtube Officialis.com

Carles Benedí, Joan Simon, Cèsar Blanché, Maria Bosch, Ana Rovira

U **B** **FACULTAT DE FARMÀCIA** **Universitat de Barcelona**

RESULTATS d' APRENENTATGE: síntesi informació multi-idioma

152 vídeos en streaming
 2 – 4 min cada vídeo
 7 h 19 min en total
 137.000 visualitzacions

RESULTATS d' APRENENTATGE: comunicar a través del mitjà vídeo

canal **YouTube**

Plantes medicinals (treball estudiant)

Grup d'innovació docent en Botànica Aplicada a les Ciències Farmacèutiques (<http://gibaf.org>)
 Facultat de Farmàcia
 Universitat de Barcelona

All images are in Wikimedia Commons with license Creative Commons
 This video are released under a CC by-nc-sa 3.0 license

SERVEI:

- Estudiants de la disciplina d'arreu del món
- Altres usuaris de YouTube interessats en les plantes medicinals

e-Textbooks colaborativos: herramientas pedagógicas en abierto útiles en la autoevaluación y coevaluación 2013-2014

Joan Simon, Carles Benedí, César Blanché & Maria Bosch

RESULTATS D' APRENENTATGE: Elaboració col·laborativa de un nou recurs docent obert en format llibre de text i eTextBook

RESULTATS D' APRENENTATGE: estàndards de qualitat

Cessió de drets per a la publicació de treballs de l'Alumna al Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona

Cessió de drets d'autor al Dipòsit Digital de la UB

RESULTATS D'APRENENTATGE:

Publicació en el **Dipòsit Digital UB** amb reconeixement d' autoria del conjunt de més de 240 monografies de famílies de plantes medicinals

SERVEI:

- Estudiants de Farmàcia, Biologia i altres disciplines afins
- Docents que imparteixen la matèria Botànica
- Usuaris de la Biblioteca UB i públic en general

VALORACIÓ GLOBAL i CONCLUSIONS

- 1) **Motivació.** Major **compromís**, autonomia i apropiació del procés d'ensenyament-aprenentatge en el nostre alumnat, complementàriament a un millor desenvolupament de les **competències professionals**, com també les genèriques de la UB
- 2) **Innovació.** Compartir la responsabilitat dels processos d'ensenyament-aprenentatge entre docents, alumnat i entitats socials, afavoreix el canvi des de la docència universitària tradicional basada en el paper expositiu del docent, cap a **processos d'aprenentatge reflexius i significatius** realitzats en el marc d'un projecte comú i estructurat per a tots els agents implicats

VALORACIÓ GLOBAL i CONCLUSIONS

- 3) **Equips docents i creació de xarxes.** S'afavoreix el **disseny interdisciplinari** en els processos d'ensenyament-aprenentatge, amb l'inici de **processos de col·laboració** entre els docents, PAS i societat civil que transcendeix el context institucional universitari
- 4) **Missió de la universitat.** L'ApS afavoreix el canvi de rol del professorat i l'alumnat passant de pràctiques docents més passives envers la cerca d'espais en el quals s'aprèn, i es construeixen aliances institucionals amb la societat. Fruit d'aquest **compromís** és el [Document de Responsabilitat Social de la UB](#)

... i per al curs acadèmic 14-15?

Projecte d'Innovació Docent (2014PID-UB/054) amb el títol «**Jardins per a la salut**»: **aprenentatge-servei a Botànica farmacèutica**», concedit pel Vicerectorat de Política Docent a través del PMID

Projecte multicèntric (Facultats de Farmàcia, Biologia i Filologia, OSSMA, Obres i Manteniment), que s'aplicarà a dos grups (M3 i T1) de la mateixa assignatura

per concloure...

Malgrat no ser un objectiu en si mateix...

l'**APRENTATGE-SERVEI** ha estat:

- ... un resultat col·lateral
- ... un valor afegit
- ... una sinèrgia

a la innovació docent del GIBAF en els darrers anys

GIBAF

Una aposta decidida per
per l'**APRENTATGE-SERVEI**